

SI NO FOSSIN MANS SEGURAMENT SERIEN ARRELS. Mira com es ramifica la carn, mira aquest desordre de dits llenyosos, com es propaga i s'enfila amb fervor de parra. És la mateixa inflamació vegetal que a vegades es desvia de la seva trajectòria subterrània, a la recerca d'aigua o de llum, i aixeca el paviment amb la facilitat amb què l'aixecaria una canonada rebentada o la detonació d'una mina. Les articulacions, ara de fusta, parlen a cruixits. Per més que ho intentes no aconsegueixes redreçar-les. Resulta impossible saber per què es retorcen com sarments o quin és el motiu d'aquesta rigidesa. Llavors, seguint un rastre de solcs, taques, nusos i punxades, arribes fins a les ungles i t'adones que estan brutes de sang resseca o restes de terra. Les mateixes restes de terra que fa un instant has descobert al dors de les teves mans, adherides als pèls com gotes de rosada de color carbó o diminuts ous d'insecte.

Et trobes en una habitació anònima, desproveïda d'ecos i d'ombres. Aquí dins no hi ha res que pugui enterbolir la teva mirada. Els hotels són així. Quan un hoste se'n va, el personal de neteja s'encarrega d'eliminar-ne qualsevol vestigi de l'estada. Escombren paraules, esborren gemecs i espolsen els fantasmes, els quals opten per desaparèixer-hi per lliscar cap a temors més favorables. I a continuació les parets tornen a ser blanques. L'armari, el llit, la cadira, la taula i el radiador recuperen la seva blancor. Fins i tot la porta apareix pintada d'aquest color una altra vegada. Una pel·lícula blanca ho cobreix tot, a la manera de llençols damunt dels mobles per protegir-los de la pols. A la teva memòria també. Què hi fas, aquí? Quan hi has arribat? Es podria dir que l'habitació és inèdita, que l'han construïda exclusivament per a tu, perquè la decoris al teu gust, perquè l'atapeeixis de records o hi amunteguis nits d'insomni pertot arreu. Sí, els hotels són així. Tenen quelcom d'hospital o de presó.

La fatiga se't dibuixa a la cara, però no a les arrugues que et clivellen la pell talment cicatrius. No, aquests són mapes d'altres paisatges. La fatiga creix al teu rostre a la velocitat de la barba. La notes quan t'acaricies el mentó i les galtes. La notes en l'aspror de cerres d'acer que t'esgarrapa la punta dels dits com el raspall que fèiem servir per netejar la graella. Aquella era, sens dubte, la tasca més feixuga i desagraïda de totes. Al principi ningú no volia encarregar-se de deixar la graella a punt per a la propera barbacoa. Tot i fregar-hi sense parar,

la pudor de socarrim no marxava mai. La carn és tossuda i s'entesta a aferrar-se a la roba i als cossos. Per sort, de seguida ens hi vam acostumar. A poc a poc, aquell aire espès s'hi va anar barrejant amb el fum de les cigarretes i la suor de les aixelles. Les olors s'hi van fondre d'una tal manera que al cap d'un dies, si ens ho haguéssim proposat, no hi hauríem estat capaços de distingir on acabava l'una i on començava la següent.

L'únic indici que algú s'ha allotjat en aquesta habitació abans que tu estava amagat dins de l'armari. El personal de neteja ha passat per alt que l'anterior client va descuidar-s'hi una camisa i uns pantalons idèntics als que portes posats. Tan aviat com trobes les dues peces de roba les despenges i les estens damunt del llit, disposant-les-hi en forma de persona. Tot seguit fas un pas enrere i observes l'arranjament. ¿Ets tu qui jeu al matalàs o, per contra, es tracta del teu doble? ¿Hi ha alguna cosa teva en aquest ésser horitzontal, sense consistència, o no és res més que un simple espantaocells que ha perdut el farcit de palla i la identitat? No ho saps. No ho recordes. Tan sols et fixes en la màniga dreta de la camisa, que penja exànime de la vora del llit i gairebé toca el terra.

Faries servir un mirall per comprovar-ho, però a l'habitació no n'hi ha cap. L'últim client que s'hi va allotjar devia emportar-se'l juntament amb el barnús i, com a compensació, va deixar-hi una camisa i uns pantalons idèntics als que portes posats. Així doncs,

no tens més remei que recórrer al tacte per contemplar-te. Tanmateix, això no és pas un inconvenient: si saps llegir, el rostre d'una persona és una pàgina escrita en braille. Després d'acariciar-te la barbata i les galtes, els teus dits ascendeixen per les temples i s'entretenen al front. Segueixen el curs de les arrugues que et clivellen la pell talment xaragalls en un corriol. El terreny adust i polsegós que recorren desemboca en una superfície llisa i profunda, com una remor de riu o un murmur d'àlbers, així és que tanques els ulls per escoltar-la millor. Les parpelles semblen membranes de tan fines que són. Les imatges gairebé translúcides i travessades per venes primíssimes. Sí, n'estàs convençut. Aquest és el llenguatge del qual se serveixen els ulls per comunicar-se amb tu, el canal que han triat per rescatar unes imatges que han romàs sepultades sota la runa de la memòria durant dècades.

Sents veus al passadís. Tot i enganxar l'orella a la porta i escoltar amb atenció durant diversos segons, no treus l'aigua clara. Ni tan sols no ets capaç de distingir quantes persones participen en la conversa o quin idioma és. Les seves paraules estan recobertes d'una pàtina rara. Sonen atapeïdes, encadenades les unes a les altres sense punts ni comes, i automàticament et ve al cap el sistema de megafonia d'una estació de tren. Aquí les frases també es redueixen a un ronc metàl·lic, a una vibració inintel·ligible, a una taral·la de beneit. Així parlava el fill del forner del poble, amb el mateix desgavell a la boca. No hi

havia manera d'entendre'l. El poc que deia ens arribava amb sordina, distorsionat pel vidre blindat invisible que existia entre ell i nosaltres. Per descomptat, nosaltres no vam donar-nos per vençuts. Volíem saber què havia passat, necessitàvem saber-ho. I insistíem. Li repetíem la pregunta una vegada rere l'altra, però ell únicament balbucejava entre sanglots, regurgitant síl·labes fracturades, com si estigués mastegant confits o mentides pietoses.

Com han canviat els hotels des de l'últim cop que vas pernoctar en un. Avui en dia les habitacions són lineals, sense obstacles. En aquesta, sense anar més lluny, el lavabo està integrat a la zona destinada al dormitori. No hi han posat ni un trist paravent per separar el llit del vàter. Els hotels són tan moderns i peculiars que fins i tot es permeten el luxe de prescindir dels miralls. ¿Com dintre t'afaitaràs demà si no et veus la cara? No pots anar al funeral amb aquesta fila. ¿És que no se n'adonen? Hauràs de fer alguna cosa per posar-hi remei. Potser el més efectiu serà baixar al vestíbul i protestar enèrgicament. Si el recepcionista et veu fora de si, segur que et fa cas ipso facto. Exacte, l'amenaçaràs amb el llibre de reclamacions i ell t'aconseguirà un mirall, encara que per fer-ho hagi d'anar a comprar-lo durant l'hora de dinar amb diners de la seva butxaca. I és que en una habitació així —lineal, sense obstacles—, les ombres repton amb una naturalitat inquietant, gairebé líquida.

Les veus del passadís es van apagant a poc a poc, com la llum de la tarda. No és estrany que

ambdues comparteixin propietats i mecanismes. Veu. Llum. Veu i llum. Els núvols són tan densos i opacs que semblen fets de granit. La claredat que filtren és escassa i adulterada. ¿Qui t'assegura que aquest crepuscle no és en realitat una albada disfressada? Diuen que, durant un eclipsi de sol, els ocells es refugien en les capçades dels arbres i deixen de piular perquè es pensen que està caient la nit. Aquesta és la vista que t'ofereix la finestra de l'habitació. Un cel mat on els falciots volen sense cridar, proclamant la seva mudesa com si es tractés d'una bona nova. Un cel de ciutat submergida on els falciots campen al seu aire talment peixos premonitoris. Un cel desencisat i la cornisa d'un edifici de maons. Silenci. Foscor. Silenci i foscor.

Sense miralls no ets res més que un bust damunt d'una peanya. Et toques la cara per cerciorar-te que ets aquí, que ets tu, però hi descobreixes una cara que no és la teva. La textura de la pell és mineral, i la temperatura també. Et sorprèn que estigui tan freda, de manera que intentes modelar-la com si fos d'argila per tal de recuperar les teves faccions. T'estires les galtes, et pessigues el coll, et desarrugues el front. No obstant això, la carn és tossuda i s'entesta a portar la contrària. Et toques la cara per cerciorar-te que ets aquí, que ets tu, però hi descobreixes un farsant, un sòsia que no només et suplanta sinó que també és capaç d'imitar els teus gestos i les teves paraules. No saps què dir. No hi veus una solució. Per això moltes estàtues són cegues. La seva mirada és blanca,

opaca, sense iris ni pupil·les. Voldries tocar els seus ulls però no et refies d'aquesta aparent fragilitat de cataracta. Tems que, si hi acostes els dits, s'esmicolaran com closques d'ou. En efecte, l'ambigüitat de la frase és deliberada.

Tusten a la porta i, immediatament, una veu t'anuncia que és el servei d'habitacions. Ho sents amb nitidesa. Tenim per costum obsequiar els hostes del nostre establiment amb un sopar de benvinguda. Això és el que diu el cambrer, des del llindar, quan li obres. Ho diu a boca de canó, en el precís instant en què et disposaves a replicar-li que no els has cridat, que tenies previst baixar al restaurant o buscar-ne un a prop de l'hotel. Un sopar de benvinguda. Ho diu amb una convicció fingida, adquirida de ben segur a força de repetir la mateixa frase nit rere nit. Les seves paraules estan dotades d'aquesta solemnitat marmòria, d'aquesta pesadesa de mausoleu que fan servir els vigilants dels museus, emergint del seu ensopiment vuitcentista durant dos o tres segons, per recordar als visitants que no s'han d'acostar tant als quadres. Sempre la mateixa frase, memoritzada i regurgitada com una jaculatòria. Sempre el mateix to desèrtic. Ni un bri de simpatia. Únicament una petita cicatriu a la comissura dels llavis, una extensió de la boca, un somriure involuntari, una línia mal traçada per culpa d'una frenada brusca o un cop de colze. Observant-lo, dedueixes que els seus moviments també són producte de l'hàbit. Es nota que està acostumat a actuar amb aquesta diligència.

Alguns ocells muts ha rebut el LIV Premi Recvll de Narració “Joaquim Ruyra”,
2018 patrocinat per Ràdio Marina. El jurat estava format per: Vicenç Villatoro
(president), Salvador Roca, Mònica Rabassa, Lluïsa Julià, Marta Nadal,
Francesc Robert, Xavier Serrahima i Teresa Colom.

© Òscar Palazón Ferré, 2018
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L., 2018
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: gener de 2019
ISBN: 978-84-1303-036-4
DL: L 3-2019
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L
www.bobala.cat

— imprès a **lleida** —

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.